

Beskrivelse af læringsaktiviteter på landbrugsuddannelsen

- Titel:** Svineproduktion i stald - grundforløb
- Beskrivelse:** Her skal du være med til at passe skolens svinebesætning. Vi har 230 søer
- Du skal arbejde sammen med 3-4 andre elever og svinelærerne. Dagen starter med morgentilsyn og fodring kl. 7 og slutter kl. 15.30.
- Du vil også få weekendvagter med at passe dyrene sammen med én eller to andre elever.
- Varighed:** 2-3 måneder
- Elevers arbejdstid** I arbejdet på skolen skal du udføre praktiske opgaver og deltage i holdundervisning i gennemsnit mindst 37 timer om ugen.
- Forudsætninger:** Ingen
- Mål:** Du skal blive god til:
- At passe et arbejde – herunder passe tiderne, tage mod instruks, arbejde sammen med andre og alene og få opgaverne gjort på en god måde
  - At arbejde sikkerhedsmæssigt forsvarligt for dig selv og andre
  - At fodre og passe dyrene
  - At se på dyrene, om de er i brunst og om de trives.
  - At inseminere søerne
  - At kastre smågrise
  - At se på dyrene om de er syge og kunne navnene på de almindeligste sygdomme
  - At håndtere svinene ved flytning
  - At bruge og vedligeholde det udstyr og de maskiner, der anvendes i svinebedriften
  - At lave små beregninger i forhold til arbejdet med svinebesætningen
- Bedømmelse:** Der er udarbejdet et afkrydsningskema, som anvendes til at afklare, hvad du har arbejdet med, og hvor selvstændigt du har arbejdet. Skemaet findes i slutningen af dette dokument.
- Ved månedens udgang taler du og læreren sammen. Har du nået de faglige og sociale læringsmål eller ej? Der laves en skriftlig evaluering af månedens forløb og giver en vejledning til, hvordan du kan nå målene. Der er mulighed for at ændre i din uddannelsesplan, således at du kan nå målene.
- Din indsats på dette værksted giver sammen med anden undervisning baggrund for standpunktskarakteren i *Arbejds miljø* og *Biologi* samt bedømmelsen af om *grundforløbet kompetencemål* fra bekendtgørelse om landbrugsuddannelsen er bestået

Hvad lærer du?:

Almene personlige egenskaber i forhold til arbejdsfællesskabet

Vi har fokus på arbejdsmoral, ansvarlighed, tempo, hygiejne, sprogbrug, evnen til at udvise interesse, selvstændighed og fleksibilitet. Det er selvfølgelig også vigtigt, at du kan møde arbejdsklar tidligt på morgenen.

Sikkerhed

En del af undervisningen i sikkerhed ligger på dette hold. Der arbejdes med sikkerhed omkring gyllehåndtering, håndtering af medicin, arbejdspladsbrugsanvisninger, sikkerhed omkring håndtering af dyrene samt ergonomi.

Ud over undervisningen på dette hold og de andre værkstedshold afholdes der kurser i førstehjælp, brandbekæmpelse og arbejdsmiljø (se lærings-aktiviteten: *Sikkerhed i arbejdet*).

Fodring, opsyn og pasning af dyr

Du kommer til at være med omkring alle de opgaver, der hører til i arbejdet med en sobesætning.

Under arbejdet med besætningen gennemgås noget af den teoretiske baggrund for vores arbejde: svinets anatomi og fysiologi, hygiejne, fodermidler og foderplanlægning, avlsarbejdet, dyrevelfærd og sygdom i besætningen. Der vil blive afholdt medicin håndteringskursus af en dyrlæge, således at du får bevis på du må sprøjte dyrene.

Besøg på ornestationer, landbrugsmesser og åben stald-besøg i omegnen supplerer undervisningen på svineholdet.

Staldteknik

Du vil lære at betjene og vedligeholde det udstyr og de maskiner, der anvendes i driftsbygningerne – herunder foderblandingsanlæg og gastætte siloer. Ligeledes har dette hold ansvaret for fyring i og rensning af halmfyret ved svineejendommen.

Matematik, økonomi og markedsforhold

De aktuelle beregningsopgaver i svinebruget udføres: Foderberegninger, måling af foderbeholdninger, bestemmelse af faringsdato, beregning af tilvækst hos svinene, aflæsning og kontrol af fakturaer og afregnings-sedler osv.

Biologi

På dette hold vil du få en del af din biologiundervisning.

Undervejs i det praktiske arbejde vil du bl.a. lære noget om mikroorganismer, da mikroorganismers tilstedeværelse og betydning er en naturlig del af sygdomsforebyggelsen i besætningen og af produktion af sunde svin.

Ligeledes vil du på holdet skulle arbejde med at forstå svinets opbygning, funktion og adfærd. Det er vigtigt at vide, når du arbejder med en sobesætning. Du vil komme til at overvære at dyrlægen obducerer døde dyr.

Ud over undervisningen på dette hold undervises der i biologi på de andre værkstedsfag.

Biologifaget afsluttes med læringsaktiviteten: *Biologi*

Hvordan foregår undervisningen?

Undervisningsformen: Undervisningen fungerer som en mesterlære, hvor du som elev deltager i det praktiske arbejde i landbruget ud fra dine forudsætninger. I starten er du måske ikke forrest i arbejdet, men iagttager mere, hvad de andre elever og læreren laver. Derfor er det vigtigt, at du arbejder sammen med andre. Efterhånden vil du overtage rollen som mere erfaren elev, som kan håndtere flere maskiner og mestre flere opgaver.

Undervejs i arbejdet bliver du som elev afkrævet forklaringer på, hvorfor du arbejder, som du gør, og hvordan man kan bedømme arbejdet.

Lærerrollen: Læreren skal planlægge, demonstrere og dernæst instruere dig i arbejdsopgaverne. Læreren skal sørge for, at der er tid til, at du har forstået, hvad der foregår, og hvorfor vi gør, som vi gør. Læreren skal sørge for, at der stoppes op i arbejdet, hvor der er plads til drøftelser om forklaringer af baggrunden for arbejdet og bedømmelse af det.

Læreren skal undervejs evaluere om du er på vej til at nå de mål, der er for undervisningen. Han/hun skal synliggøre dine fremskridt, og skal sammen med dig lave en plan for, hvordan du når frem til alle målene.

Elevrollen: Du skal være villig til at lære af andre – både dine elevkammerater og lærerne. Derfor skal du være positiv i din omgang med andre. Du skal være villig til at deltage aktivt i arbejdet.

Det er vigtigt, at du spørger, hvis du ikke forstår, og at du reagerer, hvis der er ting, som du synes virker forkert.

Du skal møde til tiden efter pauserne og være veludhvilet, og du skal holde dig selv og dit arbejdstøj rent.

Resurser og rammer Aktiviteterne foregår i skolens sobesætning. Der vil dog også i mindre grad blive gjort brug af undervisningslokaler med netadgang og dvd/video-fremviser.

Skolens biler anvendes til ture ud af huset, hvor vi kan lære af andres praksis.

Undervisningen varetages af driftsleder Casper Koefoed. Inseminerings- og medicineringskursus afholdes af instruktører udefra.

Detaljerede læringsmål til opnåelse af grundforløbets kompetencemål i bekendtgørelse om landbrugsuddannelsen af 13/4 2015 (Formuleret med kursiv)

Almene personlige egenskaber i forhold til arbejdsfællesskabet

Udvis fleksibilitet, ansvarlighed og interesse

Kende virksomhedskulturen inden for landbrug

Samarbejde med andre om løsning af enkle arbejdsopgaver

Kommunikere på en hensigtsmæssig måde

Deltage aktivt i egen oplæringsproces

Sikkerhed

Have viden om arbejdsmiljø i en landbrugsvirksomhed

Kunne anvende arbejdsmiljømæssige metoder i det praktiske arbejde

- Kan udføre arbejdet med dyrene, maskiner og redskaber på en sikkerhedsmæssig og arbejdsmiljømæssig forsvarlig måde. (Flytning af dyr, kørsel med vogn, arbejde på stiger, håndtering af frontlæsser)
- Kan tilrettelægge arbejdet sådan, at farerne ved gylle- og ensilagegasser undgås
- Kender betydningen af skiltning for advarsler og påbud
- Ved hvordan der skal ydes førstehjælp og tilkaldes hjælp
- Eleven skal kunne forklare hvordan kroppen er sammensat og udføre løft og vælge arbejdsstillinger der tager hensyn til kroppens opbygning.

Fodring, opsyn og pasning af dyr

Have grundlæggende viden om fodermidler og fodringsmetoder, om

dyrenes anatomi, fysiologi, kendetegn og pasningskrav, om

sygdomstegn, velfærd, adfærd og reproduktionsforhold, om

næringsstoffers indvirkning på dyr, om almindelige arbejdsfunktioner i landbruget, og om økologi og bæredygtighed

Kunne anvende pasnings- og fodringsmetoder ved husdyrhold og metoder til overvågning af dyrevelfærd og sygdom og have færdighed til at reagere på åbenlyse afvigelser fra dyrs normaladfærd og på sygdomstegn i dyreholdet

Have kompetence til at forklare og vurdere forskellige fagmetoder i forhold til parametre som miljø, sikkerhed og kvalitet, til at vælge de mest hensigtsmæssige arbejdsmetoder i en given situation, til at planlægge og udføre en enkel overskuelig arbejdsproces, til at søge og anvende relevante informationer og vejledninger, til at udarbejde almindelig anvendt faglig dokumentation som arbejdssedler, registreringer mv, til at dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser og til at anvende og forstå almindelig forekommende faglige udtryk og begreber

Fodring

- registrere dyrets fodertilstand ud fra huldvurdering
- kende foderets vigtigste egenskaber
- genkende og navngive forskellige fodermidler
- udfodre fodermidler til forskellige dyregrupper efter instruks
- beskrive forskellige fodringsmetoder
- registrere og rette fejl i forbindelse med fodring af dyr (Manglende udfodring, afblandning, forkert konsistens)

Opsyn og pasning af dyr

- registrere og observere brunst
- registrere dyrets temperatur og kende dyrets sundhedstilstand ud fra temperatur, foder- og væskeindtag, gødningskonsistens og respiration.

- se sygdomstegn ved dyr samt kunne navngive de almindeligste sygdomme ved svin
- registrere dyr i fødsel og yde fødselshjælp
- beskrive dyrenes behov for hvile, vand og rette klimaforhold og skal kunne se om deres behov er dækket
- beskrive og registrer normal samt unormal adfærd
- inseminere søer
- kastrere smågrise

Staldteknik

Have viden om tekniske installationer og maskiner, som anvendes ved husdyrhold

Kunne anvende metoder til betjening, indstilling og vedligehold af teknisk udstyr og maskiner og kunne reagere hensigtsmæssigt på åbenlyse fejl og sikkerhedsmæssige afvigelser på maskiner, redskaber og tekniske installationer

- anvende de tekniske hjælpemidler i stalden efter instruks
- udføre de mest almindelige vedligeholdelsesopgaver i stalden efter instruks
  - staldinventar
  - fodringsanlæg
  - vandkopper
  - siloer og foderblandingsanlæg
  - ventilationsanlæg
  - gylleanlæg.
  - kontrol af vejeceller
  - udskifte elstik

Matematik og IT

Kunne anvende matematiske metoder til beregning i husdyrhold, herunder regneregler, regnetekniske hjælpemidler, geometri, procent og rentesregning samt grafisk afbildning

Kunne anvende metoder til informationssøgning

Biologi

Biologi skal bestå på niveau F.

Evaluering svinehold

Elevnavn: _____

- A. Eleven har prøvet at udføre det pågældende arbejde sammen med en lærer.
- B. Eleven har selv udført det pågældende arbejde, efter en grundig instruktion.
- C. Eleven har rutine og kan tildeles ansvar for det pågældende arbejdes udførelse, med et minimum af tilsyn.
- D. Eleven kan egenhændig påbegynde og fuldføre arbejdsopgaven.

Arbejdsfunktioner omkring:	A	B	C	D	Kolonne til kommentar, bemærkninger m.m.
Dyrene generelt					
Forstår og bruger de rigtige fagudtryk om svin og svineproduktion					Polt, gylt, so, 1. lægs osv., omløbere, ammeso, efterbyrd,...
Deltaget i obduktion					
Farestald					
Se om soen trives					Huldvurdering, temperatur, vejrtrækning, foderindtag, gødningskonsistens, adfærd, tegn på trykskader
Registrere søer i fødsel					Spændt yver, mælk i patter, manglende ædelyst, hævede og røde skamlæber, slim fra vulva, veer
Fødselshjælp					
Kontrollere at soen er ren efter fødsel					
Observere yverbetændelse					
Rengøre og strø stier					Anvende højtryksrensere
Kontrollere vandventiler					
Kontrollere og indstille fodertildeling i automater					
Registrere og anvende sotavler					
Medicin håndtering, søer					Medicin håndteringskursus dato:
Se om smågrise trives					Diarre, ben, mv.
Medicin håndtering, smågrise					Jern, Baycox
Give smågrise foder efter 8 dage					
Udvælge ammeso					
Foretage kuldudjævning					
Anvende opsamlingsso eller sygesti til smågrise					
Kastration af smågrise					

Løbeafdeling					
Se om dyrene trives					
Medicinhåndtering					
Finde dyr i brunst					
Tjekke sæd					Dato, temperatur i køleskab
Løbe søer og polte					Insemineringskursus, dato:
Registrere på løbeliste					
Brug af kontroludskrifter					
Sætte øremærker i polte					
Rengøre stier					
Kontrollere vandventiler					
Kontrollere og indstille fodertildeling i automater					
Anvende scanner					
Drægtighedsafdeling					
Se om dyrene trives					
Medicinhåndtering					Vaccination
Vurdere behov for at strø					
Kontrollere vand og foder i transponderstation					
Veje foder af til transponder (kalibrere)					
Læse alarmlisten og reagere på den					
Træne gylte i transponderfodring					
Skrabe gang					
Foderladen					
Blande foder til søer					
Kende de forskellige fodermidler					Hvede, byg, soja, sojaolie, mineraler m.fl
Se om foderkvalitet er i orden					

Øvrigt arbejde					
Holde rent og i orden					
Håndtere affald korrekt					Medicin, kanyler, mm.
Håndtere HPFI-relæ og strømtavle					
Håndtere ventilationsanlæg					
Pumpe gylle ud					
Fyring og kontrol med halmfyr					
Køre med minilæsser					
Ergonomi/løfteteknik					
Fleksibilitet og ansvarlighed					
Omgang og adfærd i arbejdet:					
Evt.:					